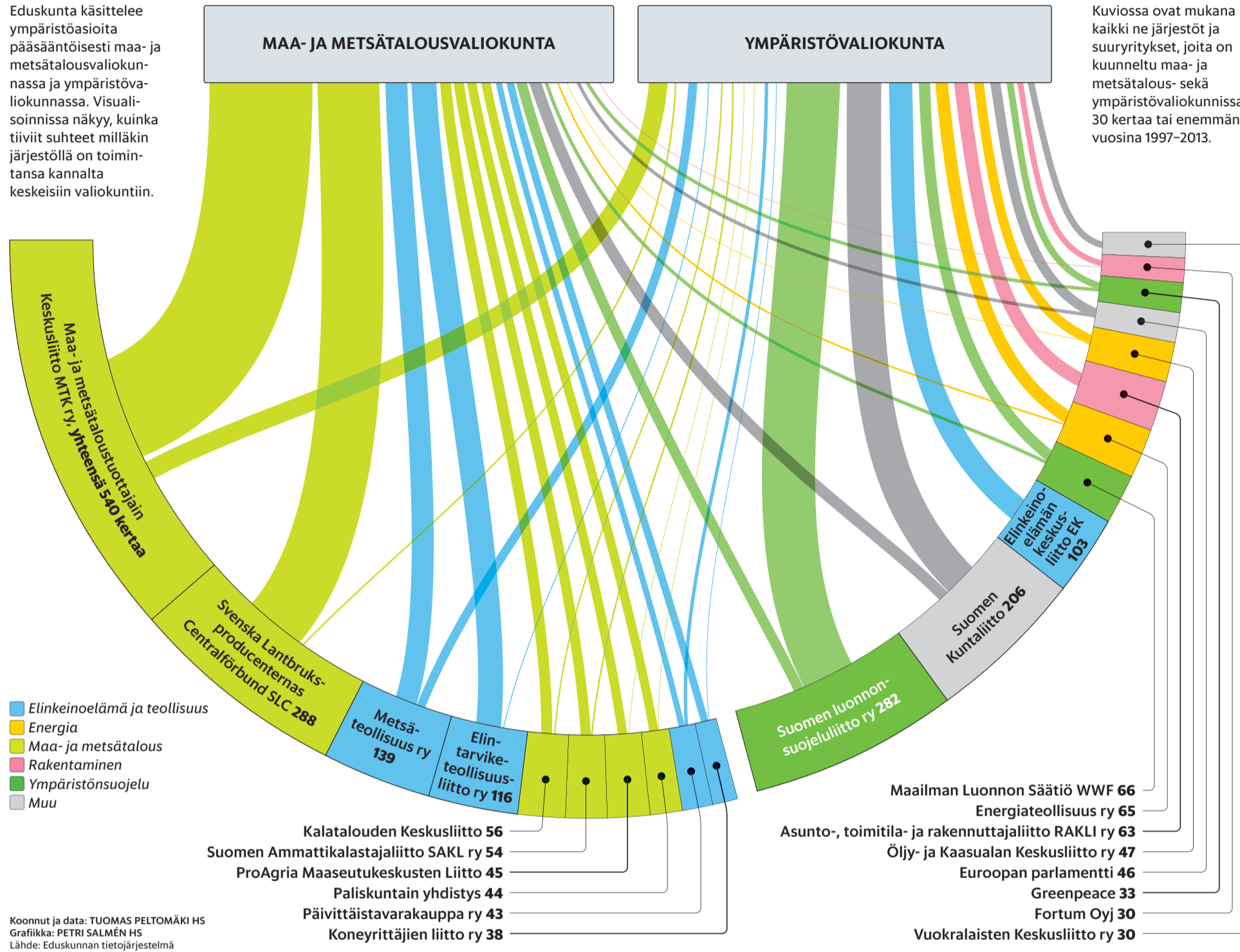

Luonnonsuojelun ääni ei kannaa maa- ja metsätalousvaliokuntaan

Eduskunta käsittelee ympäristöasioita pääsääntöisesti maa- ja metsätalousvaliokunnassa ja ympäristövaliokunnassa. Visuaalisoinnissa näkyy, kuinka tiiviit suhteet milläkin järjestöllä on toimintansa kannalta keskeisiin valiokuntiin.

MIKA RANTA HS

Linja-autoliiton toimitusjohtaja Heikki Kääriäinen kuvattiin bussipysäkillä Lauttasaarassa.

Lobbarit: Asiat on esitettävä nopeasti

Vaikuttajan mukaan valiokunnassa viesti on kakistettava ulos kolmessa minuutissa.

Jyrki Ilvonen HS

HALLITUKSEN esityksiin pitää vaikuttaa, ennen kuin ne tulevat eduskuntaan, sanovat kokeneet etujärjestömiehet **Heikki Kääriäinen** ja **Jarmo Nupponen**.

Kääriäinen johtaa Linja-autoliittoa ja Nupponen toimi pitkään Öljy- ja kaasualan keskusliiton johdossa. He ovat käyneet valiokuntien kuultavina kymmeniä kertoja.

Linja-autoliitolle tärkein valiokunta on liikenne- ja viestintävaliokunta. Öljylalle keskeisiä ovat talousvaliokunta, ympäristövaliokunta ja valtiovarainvaliokunnan verojaosto.

MIESTEN mielestä tehokkain tapaa ajaa asiaansa on tuntee ministereitä, heidän avustajiaan ja johtavia virkamiehiä.

Eduskunnassa enemmistöhallituksen esitykset muuttuvat tuskin koskaan. Poikkeuksellista on, jos eduskunta kajoaa esimerkiksi verolakeihin.

Vaikka muutoksia ei saisi aikaan, Kääriäinen ja Nupponen pitävät kuulemista hyödyllisinä. Kun järjestöllä on seuraavan keran asiaa, naama ja asiat ovat kansanedustajille tuntuja.

”Ilman muuta eduskunnassa pitää käydä kertomassa mielipiteensä. Jotta asiat menisivät tiettyyn suuntaan, poliitikoille on

puhuttava. Se on mielipidevaikuttamista, ja oma esityslista on pidettävä esillä poliittisessa järjestelmässä”, Nupponen sanoo.

LINJA-AUTOLIITON Kääriäisen kokemusten mukaan asiantuntijan pitää esittää asiansa lyhyesti ja täsmällisesti.

Kolmen minuutin jälkeen kansanedustajan sormi lipsahtaa helposti tietokoneelle tai älypuhelimelle sähköposteja vilkuilemaan.

”Lakiasioissa viestintä on vaikeaa. Jotta pystyy kiteyttämään kansalaisen tai veronmaksajan näkökulman, olennaiseen seikkaan pitää mennä heti. Pääasiaa ei saa sijoittaa loppuun”, Kääriäinen sanoo.

VIIMEKSI Linja-autoliittoa kuultiin eduskunnassa matkustajien oikeuksista. ”Se on EU-johdannainen juttu. Olin itse paikalla”, Kääriäinen kertoo.

Liiton on helppo tukea matkustajien oikeuksia, sillä bussit pysyvät paljon paremmin aikataulussa kuin lentokoneet ja junat.

Kääriäisen mukaan liikenne- ja viestintävaliokunnassa on mukava käydä, sillä liikenneasiat eivät herätä puoluepoliittisia ristiriitoja.

”Ei tarvitse asetella sanojaan siten, että jos kumartaa hallituksen esitykselle, samalla pyllistää oppositiolle. Liikenneasiat ovat valiokunnassa ihmisten asioita. Olen tullut hyvin kuulluksi.”

Maatalousasioissa ei kuulu

HS vertaili eduskunnan ympäristövaliokunnan ja maa- ja metsätalousvaliokunnan käyttämiä asiantuntijoita

MTK on maatalousvaliokunnan ja Suomen luonnonsuojeluliiton ympäristövaliokunnan luottoasiantuntija.

Teija Sutinen HS
Tuomas Peltomäki HS

EDUSKUNNAN maa- ja metsätalousvaliokunta kuulee ylivoimaisesti eniten Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliittoa MTK:ta ja ruotsinkielistä tuottajajärjestöä Svenska Lantbruksprodu-

centernas Centralförbundia SLC:tä, kun se käsittelee valiokunnan kautta kulkevia lakiesityksiä.

MTK:ta on vuosina 1998–2013 kuultu 456 kertaa. Suomen luonnonsuojeluliitto on päässyt samana aikana kertomaan näkemyksensä 47 kertaa.

Suomen luonnonsuojeluliitto pääsee siitä huolimatta eduskunnassa hyvin ääneen, sillä se on eduskunnan ympäristövaliokunnan luottoasiantuntija. Liitto on

ollut ympäristövaliokunnassa kuultavana eniten eli 235 kertaa viidentoista viime vuoden aikana.

Toiseksi eniten ympäristövaliokunta kuulee ympäristöministeriön alaista Suomen ympäristökeskusta (Syke).

HELSINGIN Sanomat julkaisi sunnuntaina laajan selvityksen siitä, keitä asiantuntijoita eduskunnan 16 valiokuntaa kuulevat, kun ne käsittelevät hallituksen lakiesityksiä, selontekoja ja muita eduskuntaan lähetettyjä asioita.

Lähempään tarkasteluun on tässä otettu esimerkin omaisesti maa- ja metsätalousvaliokunta sekä ympäristövaliokunta. Ne

käsittelevät paljon asioita ristiin niin, että toinen valiokunta tekee päätöksen eli mietinnön ja toinen antaa mietintöä täydentävän lausunnon.

”Ei ole oikein muita tahoja kuin MTK ja SLC”

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Jari Leppä (kesk)

MAA- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajan Jari Lepän (kesk) mukaan valiokunta käsittelee paljon asioita, jotka ”liippaavat käytännössä aina suoraan viljelijöitä”.

”Ei oikein ole muita tahoja,

joita kuulla, kuin MTK ja SLC”, Leppä sanoo. ”Valiokunnassa halutaan tietää ruohonjuuritason vaikutus. Aina pitäisi katsoa, miten laki vaikuttaa kansalaisiin, viljelijään ja yrittäjään eikä katsoa hallinnon näkökulmasta. Kansalaisia varten lakeja tehdään.”

”Ei ympäristöasioita mitenkään sivuuteta, mutta läheskään kaikki asiat eivät ole sellaisia, että ympäristöjärjestöjen kuulemisesta tulisi jokin selvä lisäarvo”, Leppä sanoo.

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN puheenjohtajan **Martti Korhosen (vas)** mukaan Suomen luonnonsuojeluliitolla ovat hyvät resurs-

ympäristöväen ääni

sit, joilla se peittoaa harvemmin kuultaviksi päässeet WWF Suomen ja Greenpeacen.

”Suomalaisten asiantuntijoiden määrä asettaa reunaehdot. Kysymys on, kuinka paljon lähdetään hakemaan enemmän mielipiteitä kuin faktista tietoa. Mielipiteitäkin tarvitaan joissakin asioissa”, Korhonen sanoo.

Korhonen sanoo puheenjohtajana pyrkineensä lisäämään kirjallista kuulemista eli sitä, että fyysisen paikalle tulon sijaan asiantuntijataholta pyydetään kirjallinen lausunto.

”Sillä saa monipuolisempaa kuvaa. On paljon asioita, joita kysytään esimerkiksi maakuntaliitoilta, kunnilta, elinkeino-, li-

kenne- ja ympäristökeskuksilta, eikä ole mitään järkeä juoksuttaa niitä kaikkeen kuultavina.”

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN valiokuntaneuvos **Marja Ekroos** huomauttaa, että listaus asiantuntijoista ei kerro koko totuutta valiokunnan pyrkimyksistä.

Kutsu voi mennä laajastikin eri tahoille varmuuden vuoksi, mutta osa kutsutuista saattaa todeta, ettei niillä ole aiheesta lausuttavaa.

”Kirjallisia lausuntoja tulee myös pyytämättä. Jos ne ovat asiallisia, liitän ne mukaan”, Ekroos sanoo.

Valiokuntaneuvoksella on la-

kien käsittelyssä paljon valtaa, sillä hän työstää asiantuntijasuunnitelman yhdessä puheenjohtajan kanssa.

Kansanedustajat voivat täydentää listaa, jos näkökulmat eivät ole heistä riittäviä. Nimiiä voi ehdottaa vielä käsittelyn aikana.

Yleensä valiokunnat pyrkivät kutsumaan etujärjestöjä, eivät yksittäisiä yrityksiä.

Poikkeuksia on: esimerkiksi viime kaudella jätevesiasetusta käsiteltäessä ympäristövaliokuntaan pyydettiin useita jätevesien puhdistukseen erikoistuneita yrityksiä.

Kansanedustajia askarrutti, mitkä menetelmät toimivat ja mitkä eivät.

TAUSTA

Lait kulkevat valiokuntien kautta

LÄHES kaikki eduskunnan käsittelemät asiat kiertävät valiokuntien kautta.

Valiokunnat valmistelevat täysistuntokäsittelyyn hallituksen lakiesitykset tekemällä niistä mietinnön. Valiokuntia on yhteensä 16.

YMPÄRISTÖVALIOKUNTA käsittelee asumista, kaavoitusta, rakentamista, ympäristön- ja luonnonsuojelua, jätehuoltoa ja vesilainsäädäntöä.

Maa- ja metsätalousvaliokunta

käsittelee maa- ja metsätaloutta, eläinlääkintää, elintarvikehygieniä ja -tarkastusta, metsäystä ja kalastusta, poronhoitoa, eläinsojelu, maanmittausta sekä vesivarojen käyttöä.

VUONNA 2012 ympäristövaliokunta antoi kahdeksan mietintöä ja maa- ja metsätalousvaliokunta 11 mietintöä.

Muille valiokunnille annettavia lausuntoja ympäristövaliokunta antoi 15 ja maa- ja metsätalousvaliokunta peräti 30.